

REDACTIONEEL

Na één keer een clubblad te hebben overgeslagen is er nu wel weer een goed gevuld clubblad. In elk clubblad heb ik maar slechts één pagina om iets persoonlijks te schrijven.

Ik kan niet anders zeggen dan dat het goed gaat met de club. Naar liefst twee advertenties in de NCCN (voorheen de beide NCN's) en een advertentie op het diskmagazine van Stichting Sunrise. Het is de afgelopen maanden bijzonder druk geweest en ben ook zeer blij dat ik verschillende taken uit handen heb kunnen geven, zodat ik zelf meer tijd heb voor het clubblad en de hardware.

Ook worden we op allerlei MSX-dagen uitgenodigd om daar aanwezig te zijn. Dordrecht, Haarlem en Leeuwarden zijn al geweest en daar was te merken dat MSX-Club Vest-Friesland er echt bij hoort. Ook wordt het de komende maanden weer een drukke tijd. Om te beginnen de dag in Joure, vervolgens weer naar Haarlem. Dan de MSX-beurs te Tilburg waar we een stand hebben van 16 meter samen met MSX-Club Kennemerland en MSX-Club Friesland. Naast ons is de stand van Digital KC, de man doorwie de club groot geworden is.

MSX-Club West-Friesland Botter 114 1625 DH Hoorn

Tel.: 02290-70618 (na 18.00 u) BBS: 02290-70618 (na 23.00 u)

De clubdagen zijn in het 'Buurthuis de Cogge' aan de Akkerwinde te Zwaag (vlakbij Sportcomplex de Opgang). Vanaf 12.30 u bent U welkom. Wanneer U een computer meeneemt, kunt U vanaf 12.00 u aanwezig zijn.

- Clubdag 12 zaterdag 24 april 1993 - Clubdag 13 - zaterdag 19 juni 1993
- 2de clubdag MSX-Club Kennemerland. 27 maart 1993 in Buurthuis 'De Fjord' aan de Paul Krügerkade te Haarlem (aanvang 12.00 u).

Bas Kornalijnslijper

^{- &}lt;u>Doelstelling</u>: Het bevorderen van het optimale gebruik van het <u>MSX-systeem</u> en de daarbij behorende soft- en hardware. Het uitwisselen van kennis en ervaring, het geven van demonstraties en het inschakelen van deskundigen. Kortom een gezellig dagje computeren met mensen met dezelfde hobby en er dan ook nog iets van opsteken.

⁻ De club kan niet aansprakelijk worden gesteld voor ingezonden stukken van één van de redaktieleden. Ook niet voor de aangeboden artikelen d.m.v. advertenties.

⁻ Zonder onze toestemming mag geen artikel of een gedeelte daarvan uit deze uitgave vermenigvuldigd of overgenomen worden.

MSX-1 SPELBESPREKINGEN

HYDLIDE 3: Deze 'active role-playing-game', met als achtergrond een fraai Japans dekor, is zowel een gevechtsportspel als een adventure. Het is de bedoeling de vleesetende planten te vertrappen en zo geld of goud te verzamelen. Hiermee kunt U weer wapens of schilden kopen om zo de prinses te bevrijden. Er kan uit vijf verschillende personen gekozen worden met elk verschillende mogelijkheden. Ondanks de Japanse handleiding is alle informatie op het scherm in het Engels. De doorzichtige cartridge zit in een fraaie verpakking en is zeker voor de doorzetters een aanwinst voor hun verzameling.

GREEN BERET: Bij dit spel van Konami op cartridge bent U een held, maar ook een vechtjas. In een enorm vijandelijk gebied bevinden zich een aantal gevangen genomen vrienden. Het is de bedoeling om uw gevangen vrienden te bevrijden, waarbij vele hindernissen moeten worden genomen, voordat U uw vrienden weer kunt bevrijden. U bent de enige op wie ze kunnen rekenen.

SPELLEN VERZAMEL DISK #2

10 Spelletjes op twee diskettes voor de MSX-2 en hoger. Een aantal spelletjes zijn echte hersenkrakers, terwijl andere meer adventure-spellen zijn. Hoewel sommige spellen simpel aandoen zijn andere zeer fraai afgewerkt en kunnen U uren bezighouden.

Conclusie: een aardig spellenpakket met af en toe een sumiere handleiding, maar voor weinig geld toch wel aardig.

MT-BASE

Dit keer een serieuzer programma, namelijk MT-BASE, een zeer gebruiksvriendelijk kaartenbaksysteem voor alle MSX-computers. Het programma staat op een cartridge en neemt vrijwel geen geheugenruimte in beslag. Het geheel werkt vlot en beschikt over een uitgebreide help-funktie. Er zijn overigens zeven kaartsystemen ingebouwd en deze kunnen makkelijk worden gewijzigd. Ook kunt U natuurlijk zelf kaarten ontwerpen. De gebruiksdoeleinden zijn enorm. Er kunnen zelfs adresetiketten uitgeprint worden.

MT-Base wordt ook voor diverse clubdoeleinden gebruikt. De totale ledenadministratie wordt met MT-Base bijgehouden. Hierin staat onder andere wie welk clubblad heeft ontvangen en wie op welke clubdag geweest is met het aantal personen. Ook de lijsten met de produkten die op de clubdag leverbaar zijn, is een goed voorbeeld van het gebruik van MT-Base.

MT-Base II werkt met het totale aanwezige geheugen, zodat er meer gegevens ingevoerd kunnen worden. Conclusie: MT-Base is een zeer krachtig programma en ZIEN IS KOPEN!

Erhard Braas

HARDWARE-UITBREIDINGEN

Door het gebruik van nieuwe technieken is het mogelijk onze prijzen drastisch te verlagen en dankzij de grote vraag naar uitbreidingen is de prijs nog meer verlaagd. Uiteraard zijn deze uitbreidingen volledig betrouwbaar. Op iedere uitbreiding geven wij een half jaar garantie. Alle prijzen zijn inclusief montage.

```
INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-2 (getest op 7 MHz)
```

```
Philips 8220
                                                        256 kB
                                            naar
                                                                          f 150,--
 Philips 8220
                                                                          f 225,--
f 150,--
                                            naar
                                                        512 kB
 Philips 8230
                                            naar
                                                       256 kB
Philips 8230
                                           naar
                                                      512 kB
                                                                         f 225,--
 Philips 8230
                                           naar 1024 kB
                                                                         f 350,--
                                          naar 256 kB
Philips 8235-00
                                                                        f 100,--
                                          naar 512 kB
naar 1024 kB
naar 256 kB
naar 512 kB
Philips 8235-00
                                                                         f 200,--
                                                                       f 300,--
f 125,--
f 225,--
f 300,--
Philips 8235-00
Philips 8235-20
Philips 8235-20
                                          naar 1024 kB
Philips 8235-20
                                                                       f 300,--
f 125,--
Philips 8245
                                          naar 256 kB
naar 512 kB
Philips 8245
Philips 8245
Philips 8250 / 8255 / 8280
                                                                        f 225,--
                                                                        f 300,--
                                                                       f 100,--
f 225,--
f 300,--
                                                                        f 450,--
Sony F500
                                                      256 kB
                                                                      f 150,--
f 225,--
                                           naar
                                                     512 kB
Sony F500
                                           naar
Sony F700
                                                                         f 200,--
f 275,--
                                            naar
                                                       512 kB
Sony F700
                                                   1024 kB
                                           naar
Sony F700
                                                                         f 425,--
                                           naar 2048 kB
Sony F700
                                           naar 4096 kB
                                                                         f 725,--
Sony G900 (*)
Sony G900 (*)
                                                                        f 250,--
                                           naar
                                                     256 kB
                                           naar 1024 kB
                                                                        f 350, ---
   (*) = incl. slotaanpassing
```

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-2+ EN MSX-TURBO-R

Sanyo Wavy 70	naar	256 kB	f 100,
Sanyo Wavy 70	naar	512 kB	f 175,
Panasonic A1ST	naar	512 kB	f 100,

EXTERNE MEMORY-MAPPERS UITBREIDEN. Deze memory-mappers moeten wel bij de club, Digital KC of bij MK Public Domain gekocht zijn.

1024 kB	naar	2048 kB	f 125,
1024 kB	naar	4096 kB	f 375
2048 kB	naar	4096 kB	f 250

OMBOUW VAN MSX-2 NAAR MSX-2+

Philips 8235/00-8235/20-8245-8250-8255-8280 f 250,-- (Bij de Philips 8280 is het niet mogelijk om op screen 12 te digitalizeren, op screen 8 is dit echter nog wel mogelijk.)

Philips 8250/8255/8280 indien gewenst met 2/2+ schakelaar. Philips 8235-00/8235-20/8245 niet omschakelbaar.

Sony F700 f 250,--LET OP! MSX-2+ ombouw voor Sony F9, F500 en G900 is gestaakt.

Ook kunt U uw computer geschikt maken voor het gebruik van een dubbelzijdige diskdrive. Dit is inclusief disk-drive, diskrom en kabel.

 Philips 8230
 AKTIE
 f 125,-

 Philips 8235-00
 AKTIE
 f 125,-

 Philips 8235-20
 AKTIE
 f 125,-

U kunt ook een tweede diskdrive in laten bouwen.

Philips 8250 AKTIE f 125,-Sony G900 AKTIE f 125,--

Externe drives met voeding en behuizing en kabel.

(De Philips 8245 beschikt niet over een aansluiting voor een tweede drive. Voor f 50, -- heeft deze computer een aansluiting die noodzakelijk is voor een B-drive.)

Het is zelfs mogelijk om uw externe drive met diskinterface geschikt te maken voor dubbelzijdig gebruik. Het is mogelijk om één of twee drives in te bouwen.

Sony, Philips of JVC (1 drive) f 275,-Sony, Philips of JVC (2 drives) f 400,--

Overige hardware

- Turbo 7 MHz (laten inbouwen) f 85, -- X (Uitzonderingen: Philips 8230/8235-00/8235-20/8245) - Schakelaar in SCC-cartridge f 10,-f 25,-- × - Snelle diskrom Sony HB-F700 - Snelle diskrom Philips NMS 8250/55/80 - Geluidsaanpassing voor Philips NMS 8250/55/80 25, -f 10, -i.v.m. FM-PAC en SCC. - Toshiba MSX-Audio met sample-chip en schakelaar f 50, -f 25,--- Gewijzigde ROM voor Philips Music Module - Hebt U een kabel nodig, geen probleem. Is deze niet in voorraad, dan wordt deze voor U gemaakt. - Reparaties mogelijk!!!

Prijswijzigingen omhoog of omlaag onder voorbehoud!!!

VAN BOLPEN TOT KOMPJOETER

Ruim twuntig jaar leden begon ik met 't skroiven van Westfriese verhaaltjes. Om de veertien dage werde ze in de krant plaast en deer was ik vezelf zo groôsk op as 'n aap met zeuven jonge. Ik was toe ommers nag maar zeuventien...

Me menier van werken is in die twuntig jaar niet erg veul veranderd. Eerst verzamel ik wat gegevens over 't onderwerp weerover ik skroive wul, den skroif ik met bolpen 't verhaaltje in klad, leit 't 'n toidje legge, lees 't nag 'rs deur en verander hier en deer soms nag wat in de tekst. Dernei tik ik 't uit en tikkende vort wordt 'r soms ok nag wat baiskaafd. Den lees ik 't weer deur, verbeter de tikfoutjes en lever 't in.

In 't begin had ik zelf gien tiepmesien, maar omdat me vader op de voiling werkte en 'n sleutel van alle deure had, zat ik seives me stukkies op ketoor uit te tikken. (Daagsteran zelle ze wel docht hewwe: hoe ken die mesien nou weer versteld weze?) Al heêl gauw hew ik toe zelf 'n tiepmesien kocht (dat kon makkelek, want ik hew me altoid voor de skoiverai betale leiten) en zo'n zeuven jaar leden is 'r 'n elektrieke tiepmesien kommen. En nou staat 'r hillegaar 'n echte kompjoeter op 't buro! In oktober hew ik voor 't eerst de tekst van me rubriek SKEERWINKELPRAAT op skoif anleverd!! En voor 'n are uitgever hew ik op de kompjoeter 'n boek ekreven en ok gaat dut jaar de Westfriese kelender 'op skoif'. Dat had ik twuntig jaar leden ok niet docht. Maar zo is 'r wel meer; twuntig jaar leden was 't ok niet in me opkommen dat de Hemmer voiling nag 'rs wegrake zou. Toch is 't beurd en op die plaas is 'n nuwbouwwoik kommen. Toch maar goed dat ik zelf al gauw 'n tiepmesientje had...

'n Stukkiesskroiver

SPELTIPS

Bozo's big adventure:

Druk tijdens het titelscherm RETURN. Er kan nu een password worden ingevoerd.

- World 2: BARTH - World 3: SPACE
- World 4: MACRO
- World 5: SKATE of CREAM

Nosh:

Toets tijdens het titelscherm RETURN. Er kan nu een password worden ingevoerd.

- World 1: SQUEEK (+ RETURN)
- World 2: NOFUSS (+ RETURN)
- World 3: WARMTH (+ RETURN)
- World 4: NEEDLE (+ RETURN)
- World 5: PEBBLE (+ RETURN)

Houd tijdens het laden de SHIFT, GRAPH of FIRE-B ingedrukt. 1992 komt nu op z'n kant op het scherm. Houd tijdens het laden de spatiebalk of FIRE-A ingedrukt.

1992 komt nu ondersteboven op het scherm.

Frantic:

Toets tijdens het titelscherm SHIFT, GRAPH of FIRE-B. Nu kan een password worden ingevoerd.

- Job 2: Noshje (+ Return) - Job 3: SEQUEL (+ RETURN) - Job 4: TWITCH (+ RETURN) - Job 5: MARVEL (+ RETURN)

- EXTRAS: met dit password kunt U onder andere energie aanvullen. Ook extra opties worden met dit password verkregen. U toetst eerst het password EXTRAS (+ RETURN) en vervolgens het password van de JOB waar U wilt beginnen. D. m. v. de volgende toeten kunt U extra opties toevoegen: F1,

F2, DEL, INS en HOME.

- Met de STOP-toets komt U in de pauze-optie. Wanneer U de linker of rechter cursortoets indrukt met een cijfer of een letter t/m de D, komt U in een ander deel van het spel. Met de F komt U meteen aan het einde van een JOB terecht.

Megadoom:

Wanneer de SELECT-toets ingedrukt wordt, kunt U niet geraakt worden.

ZATERDAG 6 MAART CLUBDAG TE JOURE

Wanneer? - Zaterdag 6 maart 1993.

- MIKS clubgebouw te Joure, Brugstraat 1. Waar?

Wat? - MSX-computer clubdag.

- Iedereen met interresse voor computers. Vie?

Hoe laat? - Van 11:00 tot 16:00 u.

Wat kunt U onder andere verwachten?

- Het muziekgebeuren rondom MSX.
- Digitalizeren van video-beelden in SCREEN 8 en 12.
- Demonstratie van de Panasonic MSX-Turbo-R A1GT.
- Demonstratie van de aanloop naar de PC met de MSX.
- Demonstratie van Super-Index.
- Modem-demonstratie en het bellen met de MSX.
- Soft- en hardware-verkoop, in- en externe uitbreidingen, Digital KC en MSX-Club West-Friesland.
- Tweedehandsverkoop. U kunt uw eigen spullen meenemen.

Uw gastheren zijn:

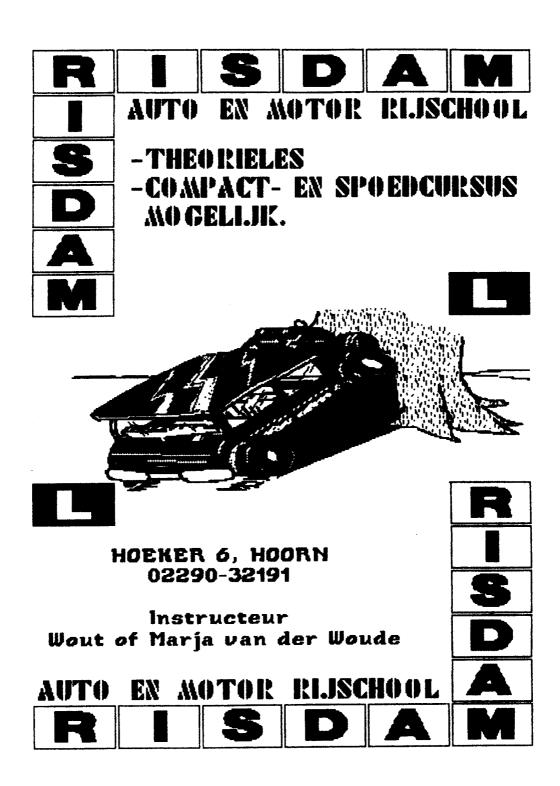
- Jacky Schaap BBS The Ripper

Tel.: 05138-12924 (spraak)

BBS elke dag: 20:00-04:00 u

- Kier Kracht BBS Armagedon

BBS: 05130-15056 elke dag: 22:00-02:00 u

DE SET-COMMANDO'S

In iedere MSX-2 zit een klein stukje RAM-geheugen waarvan de inhoud bewaard blijft als de computer uitgezet wordt. Dit stukje geheugen is verbonden met een batterij, welke ook de klok van stroom voorziet. In dat stukje geheugen kunnen de standaard instellingen bewaard worden, zoals het opstartscherm en een password.

- Het instellen gebeurt met een aantal commando's die beginnen met SET. Het gemakkelijkst werkt SET SCREEN. Dit commando bewaart alle instellingen die met SCREEN, WIDTH of COLOR ingesteld worden.

COLOR 1 (zwarte letters)

SCREEN 0,,1 (scherm 0 inschakelen met toetsklik)

WIDTH 80 (80 tekens op 1 regel)

KEY OFF (zet functietoetsen op het scherm uit)

Om deze instellingen te bewaren: SET SCREEN

Door weer andere instellingen te gebruiken worden de oude instellingen met SET SCREEN verwijderd en maken weer plaats voor de nieuwe.

- Maar er kunnen nog meer scherm-instellingen bewaard worden. Dit is de instelling van de plaats van het beeld op de monitor of televisie. Dit gaat met het commando SET ADJUST (X,Y). Voor X en Y moeten waarden ingevuld worden van -7 t/m 8. Standaard staan deze waarden op 0. Met SET ADJUST (-7,0) wordt het scherm in de meest linker positie geplaatst.

Behalve voor het bewaren van instellingen kunnen er met het SET ADJUST-commando ook leuke grapjes uitgehaald worden. Typ het volgende programmaatje maar eens in.

100 FOR X=-7 TO 8
120 SET ADJUST (X,-7)
130 NEXT X
140 FOR Y=-7 TO 8
150 SET ADJUST (8,Y)
160 NEXT Y
170 FOR X=8 TO -7 STEP-1
180 SET ADJUST (X,8)
190 NEXT X
200 FOR Y=8 TO -7 STEP-1
210 SET ADJUST (-7,Y)
220 NEXT Y
230 GOTO 100

Na het programma gestart te hebben gaat het scherm schudden. Met het SET ADJUST-commando kan het scherm weer in de juiste positie gezet worden.

- De MSX-2 computers hebben ook een ingebouwde klok. Het is mogelijk om met SET TIME en SET DATE de tijd en de datum in te stellen. Achter de commando's moet de tijd of datum staan in een string (tussen "" dus). Voor het invoeren van de datum zijn er twee instellingen mogelijk. Dag/maand/jaar bij Sony computers en maand/dag/jaar bij Philips computers.

SET TIME "12:00:00" SET DATE "08/12/93" twaalf uur 's middags Sony: 8 december 1993 Philips: 12 augustus 1993

Het volgende is ook mogelijk: T\$="01:30:00": SET TIME T\$

half twee 's nachts.

De tijd en datum kunnen ook uitgelezen worden. Dit is mogelijk met het GET-commando. De tijd of datum moet eerst in een string gezet worden, voordat er iets mee gedaan kan worden (bv. uitprinten).

GET TIME TS: PRINT TS
GET DATE TS: PRINT TS

- Ook kan er een titel of een password worden ingesteld. Deze werken niet gelijktijdig. Is er een password ingesteld, dan is een titel niet meer mogelijk.

Met SET TITLE wordt er een tekst op het opstartscherm getoond van maximaal 6 karakters. Wanneer er een titel ingesteld staat, moet er wel op een toets gedrukt worden, voordat de computer verder naar Basic gaat of een zelfstartende disk gaat laden. Ook is het mogelijk om met dit commando de kleur van het opstartscherm te veranderen. Dit is mogelijk door er een getal van 1 t/m 4 achter de string te zetten, gescheiden door een komma.

SET TITLE "Hallo", 1

Het volgende is ook mogelijk: T\$="Hallo": SET TITLE T\$,2

- Wil men een password gebruiken, dan gaat dit op dezelfde manier als een titel. Het password kan meer dan 6 tekens bevatten.

SET PASSWORD "BEVEILIGING"

Als de computer opstart, wacht deze tot BEVEILIGING is ingetypt, gevolgd door RETURN. Is het password fout ingetypt dan gaat de computer niet verder en kan het nog een keer geprobeerd worden. Het password kan gemakkelijk omzeild worden door tijdens het opstarten GRAPH + STOP ingedrukt te houden.

- De prompt is de tekst die de computer aangeeft wanneer er een commando of programma uitgevoerd is. Standaard bij MSX is dat 'Ok', maar ook dat is te veranderen.

SET PROMPT "Ready" (Nu lijkt de MSX op een C-64)

Het is handig om de prompt te veranderen in een commando. Bijvoorbeeld FILES, want dat commando is heel vaak nodig.

- Het laatste SET-commando dat ik deze keer wil behandelen is SET BEEP. Met dit commando is de klank en volume van de beep te veranderen. Achter dit commando volgen twee waarden (1 t/m 4).

SET BEEP 2,3

Dat zijn de SET-commando's die te maken hebben met instellingen die bewaard blijven wanneer de computer niet gebruikt wordt. Diegene die hiermee problemen heeft, kan altijd met mij kontakt opnemen.

Menno Bot

MT-DEBUG

MT-DEBUG is een programma om machinetaal-programma's te bekijken (debuggen). Enige kennis van machinetaal of eigenlijk assembly is dus wel vereist.

Het is mogelijk de slot-configuratie in MT-DEBUG te veranderen en op die manier groot deel van het geheugen te bekijken. MT-DEBUG kan zowel vanuit BASIC als vanuit machinetaal-programma's worden aangeroepen.

Het programma is goed te bedienen en met de duidelijke handleiding is dit geen probleem. Voor diegene die met de MSXcomputer wat meer willen, kan zo'n debugger handig zijn om programma's van anderen met MT-DEBUG te bekijken.

Het programma wordt geleverd op een cartridge en is voorzien van een duidelijke handleiding. Dit is een zeer interessant programma voor de gevorderde MSX'er.

TROUBLES IN TOWN

Troubles in town is een spel waarin de speler een defecte hoogspanningskabel moet repareren. Hierbij wordt de speler gehinderd door een op hol geslagen robot.

De speler beschikt over oneindige munitie, wat het schieten op robots gemakkelijk maakt. Het speelt zich af in een stadje en heeft iets weg van een doolhof. Het spel is dus het beste te omschrijven als een combinatie van een schiet- en doolhofspel.

Het spel is aardig getekend, het geluid is matig, maar het is een zeer verslavend spel. Voor de prijs van f 29,95 is dit een aardig spel.

Menno Bot

JAPANSE SOFTWARE			
Caban Graphic Tool	2*2DD	A 75	
MSX-Aid	ROM	f 75, f 50,	
The Print Shop	2*2DD	f 100,	
Seed of Dragon	3*2DD	f 100,	
Saurus Lunch 0	2*2DD	f 35,	
MSX-C Library	1*2DD	f 50,	
Ishido (the way of stones)	2*3DD	f 35,	
Pink Sox	1*2DD	f 30,	
Misty	1*2DD	f 30,	
??? van Koei	2*2DD	f 100,	
Takeru (1)	2 *2 DD	f 35,	
Takeru (2)	2*2DD	f 35,	
Disk Album 19	1*2DD	f 25,	
Disk Album 34	1*2DD	f 25,	
Disc Station #9	2*2DD	f 25,	
Disc Station #10	2*2DD	f 25,	
Disc Station #13	2*2DD	f 25,	
JAPANSE TIJDSCHRIFTEN			
MSX-FAN nr. 7	1991	f 15,	
MSX-FAN nr. 8	1991	f 15,	
MSX Magazine nr. 5	1991	f 15,	
MSX Magazine nr. 7	1991	f 15,	
MSX Magazine nr. 11	1991	f 15,	
MSX-GOODS			
MSX T-shirt	maat L	f 20,	
MSX-Turbo-R T-shirt	maat L	f 20,	
YS III handdoek	Falcom	f 20,	
DIVERSE SPELLEN			
Nemesis 3	Konami/SCC	f 60,	
King's Valley II	Konami/SCC	f 50,	
Sparkie	Konami/Sony	f 15,	
Alibaba	Sony	f 15,	
Bovenstaande artike	len zijn verkrijgbaar	bij:	
Bas Kornalijnslijper Botter 114 1625 DH Hoorn			

Tel.: 02290-70618

VERSLAG CLUBDAG 12-12-1992

Evenals de vorige clubdagen was ook deze weer een succes. Talloze bezoekers vonden weer de weg naar het buurthuis 'De Cogge'. Naast de vele activiteiten van de eigen club, waren ook MSX-Club Friesland en MSX-Club Kennemerland aanwezig. Boven was er een ruilbeurs waar de mogelijkheid bestond materiaal te kopen, eigen materiaal te verkopen of te ruilen. De bezoekers hadden dan ook veel belangstelling voor deze ruilbeurs.

Enkele activiteiten van de eigen club:

- De verkoop en demonstratie van eigen clubprodukten welke steeds verder uitgebreid worden.
- De verkoop van software in eigen beheer. Deze software is n.a.v. de uitslag van de enquête nogal uitgebreid.
- Demonstraties van de FAC-producten waaronder het muziekprogramma FAC-Soundtracker PRO en de mogelijkheden hiervan.
- Demonstratie van het kaartenbak-programma MT-Base op een MSX-1 computer.
- De mogelijkheid van het digitalizeren van beelden met een CD-video-speler.
- Een camerademonstratie met de mogelijkheid voor de bezoeker een foto van zichzelf op diskette te laten zetten.
- De Public Domain-bak.

MSX-Club Friesland was haar eigen produkten aan het promoten. Verheugend was de belangstelling van andere MSX-verenigingen uit het land om naar onze clubdag vertegenwoordigers te sturen.

Zoals gewoonlijk heeft Bas allerlei mededelingen gedaan, zo-wel omtrent de clubdag als andere nieuwtjes uit het MSX-wereldje.

- De MSX-beurs te Tilburg op 3 april 1993. Samen met MSX-Club Friesland en MSX-Club Kennemerland heeft MSX-Club West-Friesland daar een stand van 16 meter.
- De aanwezigheid van Jaap Hoogendijk, de organisator van de MSX-beurs te Zandvoort.
- Een kort verslag van de voorbereidingsavond m.b.t. deze clubdag door dhr. E. Kalkwiek. Dhr. E. Kalkwiek gaf uitleg van het feit dat de club niet langer blijft bestaan in de huidige vorm, maar overgaat naar de status: VERENIGING. De reden hiertoe is dat de belangen welke met de club gemoeid zijn, zoals reparaties, in- en verkoop van MSX-computers, uitbreidingen, hard- en software en dergelijke, te groot zijn geworden. Het is niet verantwoord dit nog langer in de huis-tuin-en-keukensfeer te houden onder het beheer van één persoon. Er zijn dan ook een voorlopig bestuur en een aantal commissieleden aangesteld om de overgang te realiseren. Het voorlopig bestuur bestaat uit de voorzitter Bas Kornalijnslijper, secretaris dhr. E. Kalkwiek, penningmeester dhr. J. Scheepers en de commissieleden: dhr. P. Brugman en M. Bot.

Tijdens de clubdag bleek dat de bezoekers voor alles belangstelling hadden en veel vragen stelden. Jammer is dat weinig mensen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid een foto van zichzelf op een diskette te laten zetten en mee te nemen. Wij hebben het vermoeden dat dit is gebeurd, omdat er gedacht wordt, de foto thuis niet meer zichtbaar te kunnen maken op de eigen computer. Dit zichtbaar maken is vrij eenvoudig met het volgende programmaatje.

Voor MSX-2

Voor MSX-2+ en MSX-Turbo-R

10 SCREEN 8

10 SCREEN 12

20 BLOAD "NAAM. PIC", S

20 BLOAD "NAAM. SCC", S

30 GOTO 30

30 GOTO 30

Hopelijk maakt U er de volgende keer wel gebruik van. Er kan wel weer gesteld worden dat ook deze tiende clubdag een succes is geweest.

E. Kalkwiek

DE PUBLIC DOMAIN-BAK

Zoals U weet wordt iedere clubdag de Public Domain-bak weer aangevuld met nieuwe programma's. Bij Paul Brugman is het iedere clubdag altijd erg druk. Iedereen wil nieuwe programma's mee naar huis nemen, maar men wil wel weten wat er meegenomen wordt. Op dit moment is Paul druk bezig een lijst te maken van alle PD-programma's en bij ieder programma komt een kleine uitleg te staan. Op deze manier kan Paul doorgaan met kopiëren en kunt U op uw gemak bekijken wat er in de bak zit.

Nieuw: Sunrise Picturedisk #4 en #5.

UITSLAG PUZZLE CLUBBLAD NR. 8

1. MONITOR 7. MASTER
2. VIDEO 8. KONAMI
3. MUIS 9. FM PAC
4. MODEM 10. PSG
5. CARTRIDGE 11. LED
6. QWERTY 12. PRINTER

Oplossing: MEMORY MAPPER

De winnaars zijn 12-12-1992 bekend gemaakt:

1 - R. Boon, Krommenie

2 - C. Bramsleven, Hoorn

3 - J. Scheepers, Enkhuizen

INTERNATIONALE MSX

COMPUTERBEURS

TILBURG

Zaterdag 3 April 1993 van 10.00 tot 17.00 uur

Bremhorsthal Oude Goirleseweg 167

Toegangsprijs f 7,50 p.p.

Voor meer informatie kunt U telefonisch contact opnemen met de organisatie: 013-681421 of 013-560668

WOORDENLIJST

Vaak krijgen we vragen te horen: Wat wordt er in het clubblad of op de clubdag bedoeld? Het schijnt dat veel 'beginnende' MSX'ers veel termen niet begrijpen.

Op de laaste vergadering van 1992 kwam dit onderwerp weer ter sprake. Er is besloten om een woordenlijst te maken, zodat er hopelijk meer duidelijk wordt.

De onderstaande lijst is niet volledig, daarom het verzoek aan U om ons te laten weten welke woorden U mist, zodat we ze in een volgend nummer kunnen verklaren.

- BASIC = een gemakkelijker te leren programmeertaal dan de meeste andere talen.
- Bit = de kleinste eenheid van de computer, 0 of 1.
- Byte = een groep van 8 bits.

Kilobyte = 1024 bytes.

Megabyte = 1024 kilobytes.

- Cartridge = een module die in één van de uitbreidingssloten gestoken kan worden. Dit kan een spel zijn maar ook een modem of een geheugenuitbreiding.
- Chip = een microscopisch kleine elektronische schakeling.
- Demo(nstratie) = het laten zien wat er mogelijk is met de computer (animatie, muziek).
- Digitizer = een omzetter van analoog naar digitaal. Met een videodigitizer is het mogelijk om videobeelden in een computer vast te leggen.
- Directory = een verzameling van bestanden (files) op een disk.
- Diskette = een flexibele schijf (met een magnetiseerbaar oppervlak), waarop informatie gezet kan worden.
- Disk-magazine = een tijdschrift op disk, dat grafisch ondersteund en begeleid wordt door muziek. Ook staan er programma's op deze diskette.
- DOS = Disk Operating System, besturingssysteem waarbij met disks gewerkt wordt.
- File = een verzameling gegevens of programma's. Ben file (bestand) is opgeslagen op een diskette en heeft een naam. Met die naam is het bestand weer op te roepen.
- FN-PAC of FM-PAK = een muziek-uitbreiding die vele toepassingen kent. Deze uitbreiding wordt gebruikt bij spel-software, maar ook bij demo's en muziekprogramma's. De FN-PAC is vanuit BASIC te programmeren.
- Hardware = apparatuur.

- Memory Mapper = geheugen-uitbreiding.
- Modem = een uitbreidingsmodule om te kunnen communiceren met andere computers via het telefoonnet.
- MSX-Audio = zie Muziek Module.
- MSX-DOS = een voor de MSX aangepaste versie van MS-DOS. (Zie hiervoor DOS).
- MSX-Music = zie FM-PAC.
- Muziek Module = een muziek-uitbreiding die vele toepassingen kent. Deze uitbreiding wordt veel gebruikt bij muziek-programma's en demo's. Deze uitbreiding heeft als extra dat er zelf geluid mee opgenomen kan worden via een microfoon. De Muziek Module is niet vanuit BASIC te programmeren.
- Pixel = één punt op het beeldscherm. Bijvoorbeeld een karakter op SCREEN 0 is 6 bij 8 pixels.
- PSG = Programmable Sound Generator. De standaard 3-kanaals geluidschip van de MSX-computer.
- Public Domain = software wat vrijelijk gekopieerd mag worden (niet-commerciële software). De copyrights zijn vrijgegeven.
- RAM = Random Access Memory. Dit geheugen kan direct gelezen of beschreven worden.
- RGB = Rood, Groen, Blauw. De manier waarop bij de MSX de kleuren worden samengesteld.
- ROM = Read Only Memory. Dit geheugen kan alleen gelezen worden.
- - Sample = gedigitaliseerd geluid.
 - SCC = geluidsuitbreiding van Konami. Deze wordt altijd in combinatie met een spel geleverd. Door middel van een wijziging kan dit geluid ook bij andere programma's gebruikt worden.
 - Software = programma's.
 - Super-impose = het toevoegen van computerbeelden (tekst) aan videobeelden.
 - Utility = hulpprogramma of handige routine die het werken met andere programma's vergemakkelijkt.
 - VDP = Video Display Processor. Deze bestuurt de monitor.
 - VRAM = Video RAM, het geheugen voor de beeldscherminformatie.

Dit is dus een selectie van woorden die regelmatig voorkomen op de clubdagen of in het clubblad. Natuurlijk zijn er nog genoeg woorden te bedenken die voor U onduidelijk zijn. Laat het ons dan weten en in het volgende clubblad volgt een aanvulling op deze lijst.

Erhard Braas Bas Kornalijnslijper

ETIKETTEN PRINTEN

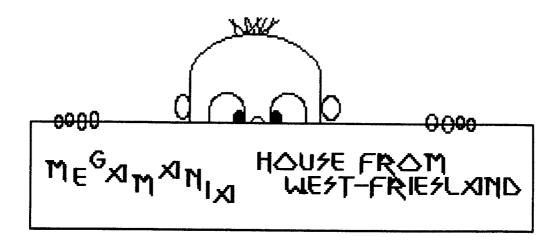
ETIKETPR

Met de onderstaande listing kunt U etiketten printen op onder andere een Philips NMS 1431 printer. De afmetingen van de etiketten zijn 36 bij 89 mm. De stickers zijn verkrijgbaar bij de betere boekhandels voor een bedrag van ongeveer f 17,-- per 1000 stuks.

Schakelaar 8 aan de achterzijde van de printer dient uitgezet te worden. Stel de printer zo af dat het eerste etiket goed op de sticker komt. Dan gaat de rest vanzelf. Vervolgens kunt U alle gegevens invullen in regel 300, 310, 320, 330 en 340. Druk daarna op F5 en tot slot de sticker op de gewenste maat snijden.

```
100 REM Etiket printer NMS 1431
110 REM Breed 36mm Lang 89mm
120 REM J. Holman Hoorn 1993
130 COLOR 12,1,1:SCREEN 0:WIDTH 80
140 LOCATE 21.31: PRINT: "-----"
150 LOCATE 21.32: PRINT ": DISKETTE NR: "
160 LOCATE 21.33: PRINT ": NAAM SPEL: "
170 LOCATE 21.34: PRINT ": SPELSOORT: "
180 LOCATE 21.35: PRINT ": J. Holman "
190 LOCATE 21.36: PRINT "-----"
200 IMPUT "Staat het ETIKET goed en druk op RETURN"; TR$
210 IF LEW(TR$)<>2 THEN GOTO 220
220 IF RK>100 THEN GOTO 200
230 TR=VAL(TR$): LK=VAL(LK$): RK=LK+TR
240 RK$=RIGHT$ (ST$ (RK), 2)
250 PRINT "Staat de printer gereed?"
260 IF INKEYS<>CHR$(16) THEN GOTO 270
270 LPRINT CHR$ (27) +"CB" + CHR$ (10)
280 LPRINT CHR$ (27);"!";
290 LPRINT "-----"
300 LPRINT ": DISKETTE NR: !"
310 LPRINT "! NAAM DISK:
320 LPRINT "
330 LPRINT ": SPELSOORT:
340 LPRINT ": J. Holman
350 LPRINT "-----"
360 LOCATE16.41: PRINT "Wilt U het ETIKET zo houden?"
370 LOCATE16.44: PRINT "Zo JA druk dan op toets F5."
380 LOCATE16.47: PRINT "Zo NEE, verander het ETIKET."
390 LOCATE16.5: PRINT "En toets dan F5 in."
400 LIST 290-350
```

J. Holman

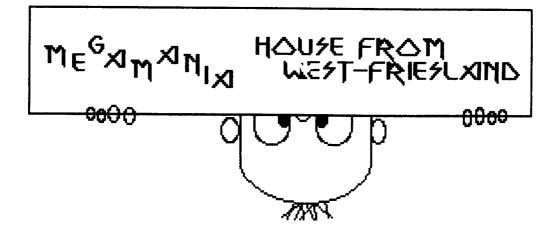

MEGAMANIA

Dit is de eerste Westfriese House-disk voor FAC Soundtracker Pro. Ik ben er zeer trots op dat ook één van onze vaste bezoekers muziek gemaakt heeft voor FAC Soundtracker Pro, het muziekprogramma waarvan MSX-Club West-Friesland de officiële leverancier van is.

Dit is een enkelzijdige diskette met 7 House-nummers, voorzien van een kleurensticker. Na een nummer ingeladen te hebben en deze vervolgens gestart, heb ik eerst mijn versterker wat zachter moeten zetten. Ook heb ik de BASS-knop uit moeten zetten, een gigantische hoeveelheid lawaai.

Bas Kornalijnslijper

Alweer een aktie! Deze aktie heeft alleen betrekking op het inbouwen van diskdrives.

- Het vervangen van een enkelzijdige diskdrive voor een dubbelzijdige diskdrive in bijvoorbeeld een Philips VG 8235.
- Het bijplaatsen van een tweede dubbelzijdige diskdrive in bijvoorbeeld een Philips NMS 8250.
- Het vervangen van een defecte diskdrive in iedere MSX-2 computer.

Dit is nu mogelijk voor het bedrag van slechts f 125,-- inclusief de benodigde elektronika en montage.

NIEUWE MIDI / RS-232 INTERFACE

Br zijn plannen om een nieuwe MIDI-interface te gaan ontwerpen. Deze zal niet meer in het grote formaat hebben van de FAC MIDI-interface, maar zal net als de FM-PAK, DOS 2.20 en de memory-mappers in een kleine behuizing komen. Alle kinderziektes die in de FAC MIDI-interface zaten zullen nu verholpen zijn. Het is de bedoeling om de MIDI-interface samen met een RS-232 interface in de zelfde behuizing te leveren, zodat er niet twee verschillende modules gemaakt moeten worden.

PULLDOWN MENU DESIGNER

Pulldown Menu Designer is een programma van Gransoft en is bedoeld om pulldown gestuurde menu's in BASIC mogelijk te maken.

Dit is zeker gelukt, want is er eenmaal een menu gedefinieerd met de meegeleverde editor, dan is de rest bijna kinderspel. Om het pulldown-menu in BASIC te gebruiken, is er
voor een mooie oplossing gekozen, namelijk via een CALL-commando. Men hoeft in het programma alleen de loader ervoor te
zetten en wanneer men het menu op het scherm wil zien, moet
de opdracht CALL PMD in het programma gezet worden. U hoeft
zich ook geen zorgen te maken omtrent de besturing van de
pijl en dergelijke. Is een keuze door de gebruiker van het
programma eenmaal gemaakt, dan kan het programma de keuze
terugvinden in het geheugen van de computer.

Het editor-programma om het pulldown-menu te maken is eenvoudig te bedienen. Dit geldt ook voor de rest van het pakket. Het enige minpuntje is de handleiding, waarin niet alles geheel duidelijk verteld wordt en waarin ook enkele fouten staan. Er staat gelukkig een aanvullende handleiding op de diskette, zodat ook een beginnende gebruiker er uit moet kunnen komen.

Br is geen eenvoudigere manier om mooie menu-gestuurde programma's in BASIC te maken.

Menno Bot

LAAT UW MSX-BLADEN NIET UERLOREN GAAN LAAT ZE INBINDEN

ONGEUEER 12 BLADEN IN 1 BOEK 1 BOEK (LINNEN) FL. 15,--1 BOEK (LEER) FL. 17,50

INFO: N. KOEDOODER
DRAKENBURG 30
HEEMSKERK
TEL.: 02510-43138

TROXX

TROXX is de naam van het nieuwste spel van ANMA uit Hoogkarspel. Dit spel is het beste te vergelijken met het oude MSX1 spel Trailblazer. Bij dit spel bevindt U zich op een 3D-weg. Deze weg bestaat uit allemaal gekleurde vlakken. Alle vlakken hebben een andere betekenis. Zo is het mogelijk om hoger te springen en sneller te lopen. Maar er zijn ook vlakken welke nadelige gevolgen kunnen hebben. U kunt hiermee bijvoorbeeld een leven verliezen. Ook is het mogelijk om zelf de volgorde te bepalen van de te spelen velden (planeten). Dit spel zal net als de andere creaties van ANMA vol zitten met trucs en geheime opties. Vanaf 3 april zal dit spel leverbaar zijn.

UITBREIDING PHILIPS MUSIC MODULE / NIEUWE SOUNDTRACKER

Momenteel wordt er hard gewerkt om de Philips Music Module uit te breiden naar 256 kB sample-geheugen. Dit is nu 32 kB wat gelijk is aan 4,5 seconde opnametijd. Dit wordt nu ongeveer 36 seconden.

Dit houdt in dat hier natuurlijk ook software voor geschreven moet worden. Het programma FAC Soundtracker Pro zal dus een opvolger krijgen. Het werken met meer sample-geheugen zal niet de enige wijziging zijn. Het wordt mogelijk om langere muziekstukken te maken en veschillende muziekstukken kunnen aan elkaar gekoppeld worden. Ook de NIDI op de MSX-Turbo-R zal worden ondersteund.

OP DE SCHAPPEN. . .

In deze rubriek vindt U de clubprodukten en de produkten die uit voorraad leverbaar zijn. Het kan gebeuren dat een artikel niet meer in voorraad is en besteld moet worden. De levertijd bedraagt dan slechts één week.

MSX-2 software:

- Nosh (ANMA, 1 * 1DD) - Frantic (ANMA, 1 * 2DD) - Super Index (3 * 1DD) - Quinch (MCEV, 1 * 2DD) - Nagnar (MSX-Club Gouda, 3 * 1DD) - Megadoom (MSX-Club Gouda, MSX-2+, 2 * 2DD) - Video Manager (MSX-Club Gouda, 1 * 2DD) - Pulldown Menu Designer (NMC, 1 * 1DD)	f f f f f f f	25, 7,50 45, 40, 35,
- Troubles in Town (1 * 2DD) - Solitaire (1 * 1DD) - QOP (1 * 2DD) - Castle Escape (1 * 2DD) - Spellen verzamel disk #1 (2 * 2DD) - Spellen verzamel disk #2 (2 * 2DD) - Dynamic Publisher 1.0 (1 * 1DD) - Dynamic Publisher (DOS 2.20 en HD, 1 * 1DD)	f f	19,95 19,95 ≭ 89,50 ≰
Muziek-software:		
FAC-demo 1 "The FAC" FAC-demo 2 "Xylonite" FAC-demo 3 "Revolution" FAC-demo 4 "Facmanschap is meesterschap" FAC-demo 5 "Total Confusion" FAC-Synth Power #1 FAC-Synth Power #2	f f f f f	10,
FAC Sound Sampler FAC Soundtracker 2.01 FAC Soundtracker Pro	f f f	45,
FAC Sound Sampler data disk FAC Sample disk #1 FAC Sample disk #2 FAC Sample disk #3 FAC Sample disk #4 FAC Nusic disk #1 FAC Nusic disk #2 FAC Nusic disk #3 MSX Magic Sample disk Sound Gallery (MCEV)	1 1 1 1 1 1 1 1	10, 10, 10,
Megamania (Westfriese House-disk) Impact Musix disk #1	f f	10,
Impact Musix disk #2 Impact Musix disk #3 Impact Musix disk #4 Impact House disk #1	1 1 1 1	10, 10, 12,50 12,50 12,50

Impact SCC disk #1 Impaccen en wegwezen Impaccable	f 10, f 10, f 10,
Hardware:	
met voeding en kabel) 34-aderige kabel voor drive Gewijzigde ROM voor Philips Music Module Snelle diskrom voor Sony HB-F700 Snelle diskrom voor Philips NMS 8250/55/80 Systeemrom voor dubbelzijdig gebruik (8235/20) (Deze ROM is ook nodig voor Turbo 7 MHz in een Philips 8235/20 en 8245.) FM-PAC	f 300, f 425, f 675, f 65, f 125, f 25,
- MSX-DOS 2.20 (incl. software) - FAC MIDI-Interface	f 65, f 99,
Clubbladen: - MSX-Club West-Friesland nr. 3 - MSX-Club West-Friesland nr. 4 - MSX-Club West-Friesland nr. 5 - MSX-Club West-Friesland nr. 6 - MSX-Club West-Friesland nr. 7 - MSX-Club West-Friesland nr. 8 - MSX-Club West-Friesland nr. 1 - MSX-Freak nr. 1 (52 blz.) - MSX-introductieboekje	f 2,50 f 2,50 f 2,50 f 2,50 f 2,50 f 2,50 f 2,50 f 2,50
Beperkte voorraad, dus OP=OP:	
- MT-Base (MSX-1 ROM) - MT-Base II (MSX-1 ROM) - MT-Debug (MSX-1 ROM) - MT-Telcom II modem (incl. software) - Philips NMS 1250 modem (incl. software)	f 20, f 25, X f 20, f 50, f 50,
- 'MSX of anders NIKS' T-shirt	f 20,
Do homenataria to to	

De bovenstaande bedragen gelden wanneer U een bestelling op één van de clubdagen of op het 'bekende' adres ophaalt. Wilt U de bestelling via de post ontvangen, dan zijn alle bedragen exclusief portokosten.

U kunt uw bestelling telefonisch of schriftelijk doorgeven.

Prijswijzigingen onder voorbehoud.

Te koop: Sanyo MPC-100 MSX-1 computer, Canon printer met 10 rollen printerpapier, WH-Smith datarecorder, 60 cassettes in twee koffers, boeken, kabels en zwart-wit TV. 02230-34382.

Te koop: Philips VG 8235, zwart-wit TV, software en joystick en SCC f 400,--. Tel.: 02285-12387.

Gezocht: Programma's die gebruik maken van MSX-DOS 2.20. Alles is welkom. Tel.: 02290-43756.

Te koop: Quick diskdrive met 'eel diskettes. f 150,--. Tevens te koop: Canon V20 MSX-1. Tel.: 023-253323.

Te koop: Sony MSX-plotter met bijbehorende software. Geheel compleet. Tel.: 02286-1947.

Te koop: Multi-cartridge, 768 kB. Info bij de club.

BBS MSX-Club Kennemerland, 21 MB, meer dan 300 downloadfiles Online zondag-donderdag 22-06 u, vrijdag-zaterdag 22-20 u Ansi, NBBBS-lid. 023-270101.

Te Koop: Philips NMS 8250, tweede drive, externe 512 kB Nemory Mapper Philips groenbeeld monitor, joystick en software. f 800,-- Tel.: 023-270101 (na 22.00 uur modem).

Gezocht: Rune Master III voor MSX-2. Tel.: 058-660277.

Contact gezocht met Philips NMS 8280 gebruikers om ervaringen uit te wisselen. Tel.: 02280-18119.

Diverse software te koop: Games Collection 2 f 25,--, Super Rambo Special f 30,--, Hydlide 3 f 50,--. Tel.: 058-662533.

Gezocht: Gokkast en flipper-spellen. Tel.: 02290-17139.

Wie heeft ervaringen met het dieet-programma van Philips? Tel.: 023-253323.

Te koop: Illusion City voor de MSX-Turbo-R. 02286-1947.

